

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

27 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte - Petru Ursache,
judecătorii - Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Petru Moraru,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Timuș Nicolae

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 08.11.2012 - 18.05.2015;

instanța de apel: 26.06.2015 - 18.09.2015,
17.06.2016 - 21.12.2016;

instanța de recurs: 03.03.2016 - 24.05.2016,
16.02.2017 - 27.06.2017.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 18 mai 2015, Timuș N. a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, în luna august 2008, Timuș N., prin înșelăciune, profitând de relațiile de rudenie și încredere, a însușit de la partea vătămată, Iacob Ig., suma de 1 650 euro, care conform cursului oficial al BNM din 01.08.2009, constituia 26 000 lei.

Tot el, în luna februarie 2009, prin înșelăciune, sub pretextul unui împrumut, profitând de relațiile de rudenie, a însușit de la Iacob Ig., suma de 4 000 euro, care conform cursului oficial al BNM din 20.02.2012, constituia 53 544 lei, astfel pricinuind părții vătămate un prejudiciu în sumă totală de 79 544 lei.

Tot el, la 01.11.2009, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, prezentând un contract de vânzare-cumpărare a ap. 51, din str. Gavril Muzicescu, 2, or. Strășeni și a lotului

de teren cu nr. cadastral 8001111188, cu suprafața de 0.2141, situat pe str. 31 August 1989, 52, din aceeași localitate, deținut cu drept de proprietate de către mama sa, Dîru P. și, sub pretextul că aceste bunuri imobile i-ar aparține inculpatului cu drept de proprietate, a însușit prin înșelăciune, sub pretextul unui împrumut, suma de 4 000 euro, iar ulterior, la 01.01.2010, a însușit prin aceeași metodă suma de 2 000 euro, de la partea vătămată Sîrbu V., cauzându-i o daună în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 102 520 lei.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri avocatul Radu S., în numele inculpatului și avocatul Stratan Ig., în numele părților vătămate Sîrbu V. și Iacob Ig., care au solicitat:

- *avocatul Radu S.*, casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare a inculpatului, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În motivarea apelului declarat, avocatul, a invocat că, la pronunțarea sentinței nu s-au respectat prevederile art. 100, 101 și 385 Cod de procedură penală.

Instanța de fond nu a individualizat corect, separat, acțiunile inculpatului, având scopul de a aduna sumele prejudiciului, sub pretextul unic, că în total, acesta să depășească suma de 100 000 lei, ceea ce influențează esențial încadrarea juridică a faptei, precum și sancțiunea aplicată.

Instanța de fond, nu a ținut cont de faptul, că părțile vătămate sînt rude apropiate și se contrazic în declarații.

În loc să califice separat acțiunile inculpatului în baza art. 190 alin. (2) sau 190 alin. (4) Cod penal, instanța l-a condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, în cazurile lui Iacob Ig. și Sîrbu V. este vorba despre aceeași sumă de 6 000 euro, împrumutată de inculpat de la Sîrbu V. contra recipisă, cu o dobîndă de 7,5% lunar, dintre care au fost achitate primele 20 luni câte 450 euro, fără a primi de la Sîrbu V. vreo recipisă, fiindcă ultimul, în căldășie cu socrul său, Iacob Ig., este adevăratul escroc, care prin abuz de încredere a însușit aceste plăți de 9 000 euro. Când inculpatul a împrumutat de la Sîrbu V. suma de 4 000 euro, la 01.11.2009, recipisa a fost îndeplinită numai la rubricile din formularul tapat la calculator, iar a doua parte a recipisei, scrisă cu mîna, nu era scrisă și respectiv, tranzacția privind împrumutul de 4 000 euro din 01.11.2009, poartă un caracter civil incontestabil și acest litigiu a fost soluționat prin Hotărârea Judecătorei Strășeni, nr. 2-1053/2012 din 02.08.2012.

Tragerea inculpatului la răspundere penală în prezența unor hotărâri neanulate de neîncepere a urmăririi penale și de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații, este o gravă încălcare a drepturilor omului, deoarece CoEDO interzice tragerea la răspundere penală de câteva ori a aceleiași persoane, pentru aceeași faptă.

La 21.01.2011, CRP Strășeni a primit de la Timuș N., prin intermediul soției acestuia, suma de 1 500 euro, din datoria de 6 000 euro și a semnat recipisa respectivă, acest fapt fiind ascuns de Sîrbu V.

La 15.02.2011, CRP Strășeni a aprobat prin rezoluție concluzia din 15.02.2011, pe marginea examinării plângerii din 14.01.2011 a lui Sîrbu V., întocmită de căpitanul, Constantin M., potrivit căreia nu există semne componente de infracțiune și cererea dată urmează a fi depusă în judecată, în ordine civilă, iar verificarea cererii urmează a fi încetată.

Concluzia sus-menționată nu a fost anulată de niciun organ abilitat, dar ulterior a fost neglijată de organele de urmărire penală.

La materialele dosarului lipsește careva ordonanță, potrivit art. 255 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care această concluzie ar fi fost anulată, nefiind contestată nici de Sîrbu V. în ordinea art. 298 - 299 sau 313 Cod de procedură penală.

La 15.04.2011, Procuratura Strășeni, nu pronunță nici o ordonanță pe marginea contestării din 13.04.2011 (peste orice termen legal), de Sîrbu V. a concluziei din 15.02.2011, iar prin raportul procurorului, Buzdugan A., s-a propus expedierea cererii la CRP Strășeni, pentru soluționare în baza art. 274 Cod de procedură penală.

La 19.04.2011, Procuratura Strășeni, expediază plângerea lui Sîrbu V. din 13.04.2011, prin care acesta solicită verificarea materialului nr. 20113300190 (concluzia din 15.02.2011), la CRP Strășeni, pentru soluționare în baza art. 274 Cod de procedură penală.

Până în prezent, cererea din 14.01.2011 și plângerea lui Sîrbu V. din 13.04.2011, rămân respinse, pe motiv că nu există semne componente de infracțiune.

Astfel, necătând la faptul, că există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale pe aceleași acuzații, la 27.04.2014, Sîrbu V. a depus la CRP Strășeni o plângere, prin care solicită tragerea inculpatului la răspundere pentru faptul dobândirii de la acesta, prin înșelăciune și abuz de încredere, a sumei de 6 000 euro, ascunzând că a primit 1 500 euro din suma în cauză.

Prin ordonanța din 04.05.2011, OUP, Ursu G., a pornit ilegal urmărirea penală (nr. 2011330184), în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

La 27.05.2011, CRP Strășeni a expediat la Procuratura Strășeni cauza nr. 2011330184, pentru soluționare conform prevederilor art. 289 Cod de procedură penală, iar la 23.09.2011, Procurorul, Șendrea N., a pronunțat ordonanța de încetare a urmăririi penale în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, din motivul lipsei infracțiunii.

La 28.05.2012, procurorul raionului, ilegal, fără temeiuri și abuziv a pronunțat ordonanța despre anularea ordonanței de încetare din 23.09.2011, cu reluarea urmăririi penale, motivând că această hotărâre este neîntemeiată,

neexistând cauza, care a determinat luarea deciziei, fără a indica că această ordonanță ar fi una ilegală, încălcând astfel prevederile art. 287 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală.

Procurorul urma să motiveze, care fapte noi sau recent descoperite au apărut, care viciu fundamental în cadrul urmăririi penale precedente a afectat hotărârea respectivă, care cauză anume, a existat sau nu și care a determinat luarea măsurii respective, care circumstanță a dispărut și pe care se întemeia încetarea urmăririi penale. La punerea sub învinuire și condamnarea inculpatului nu s-a ținut cont nici de hotărârea Judecătorei Strășeni, nr. 2-1053/2012 din 02.08.2012, potrivit căreia, de la inculpat s-a încasat în folosul părții vătămate, Sîrbu V., suma datoriei în mărime de 4 500 euro, precum și dobânda de întârziere de 751 și 381 euro. Această hotărâre este irevocabilă și pusă în executare la executorul judecătoresc. Astfel, relațiile între aceste persoane sunt considerate ca lucru judecat.

La 03.06.2011, CRP Strășeni a aprobat prin rezoluție, încheierea pe marginea examinării plângerii lui Iacob Ig. din 27.05.2011, care prevede că, cele declarate de către ultimul nu și-au găsit confirmare, cazul nu ține de competența Poliției și i se recomandă, să se adreseze în judecată, iar precăutarea cazului urmează a fi încetat.

Încheierea dată nu este anulată de nici un organ abilitat, dar ulterior a fost neglijată de către organele de urmărire penală, la dosar lipsind careva ordonanțe, potrivit art. 255 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care această încheiere ar fi fost anulată. La 24.10.2011, Iacob Ig. a depus la CRP Strășeni declarații suplimentare, care dovedesc, că el nu a dat bani cu împrumut, tot la aceeași dată, CRP Strășeni, expediază la Procuratură propunerea de neîncepere a urmăririi penale pe marginea plângerii lui Iacob Ig.

La 27.10.2011, procurorul, a pronunțat ordonanța de refuz de începere a urmăririi penale pe marginea plângerii lui Iacob Ig., pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

La 01.06.2012, procurorul raionului, a pronunțat ilegal, abuziv și neîntemeiat ordonanța despre anularea ordonanței din 27.10.2011, de refuz în pornirea urmăririi penale, cu pornirea urmăririi penale în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, atribuirea cauzei nr. 2012330243 și efectuarea urmăririi penale de către procurorul, Șendrea N., motivând, că controlul a fost efectuat superficial și nu au fost verificate toate aspectele, nefiind indicat că ordonanța respectivă este una ilegală.

Procurorul urma să motiveze, care fapte noi sau recent descoperite au apărut, care viciu fundamental în cadrul urmăririi penale precedente a afectat hotărârea respectivă, care cauză anume, a existat sau nu și care a determinat luarea măsurii respective, care circumstanță a dispărut și pe care se întemeia

încetarea urmăririi penale. Toate cele menționate nu sunt indicate în sentință, cu toate că au fost invocate de către partea apărării.

În cazul ambelor părți vătămate, persistă scopul unic, coordonat, de a obține profit bănesc prin depunerea plângerilor și pornirea urmăririi penale, tragerea la răspundere penală și condamnarea inculpatului, fiind o influență psihologică similară șantajului.

În conjunctura dreptului penal nu există nici un obstacol pentru a considera că dobândirea ilicită a dreptului asupra bunurilor străine constituie una din modalitățile faptice ale infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, întrucât dreptul asupra bunurilor străine poate să reprezinte obiectul imaterial al infracțiunilor prevăzute de art. 196 Cod penal.

În art. 196 Cod penal, nu se utilizează noțiunile de „bun” și „dreptul asupra bunului” nu există piedici de ordin terminologic de a susține oportunitatea aplicării art. 196 Cod penal, în ipoteza dobândirii ilicite a dreptului asupra bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Învinuirea înaintată inculpatului este una declarativă, subiectivă, contradictorie, bazându-se pe declarațiile rudelor părților vătămate.

- *avocatul Stratan Ig.*, casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat la 15 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului declarat, avocatul a indicat, că instanța a ignorat cerințele art. 75 Cod penal, de individualizare a pedepsei, precum și prevederile art. 78 alin. (3) Cod penal, care reglementează efectele circumstanțelor atenuante și agravante, și a aplicat inculpatului o pedeapsă nemotivat de blândă, cu toate că acesta nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate și nu se căiește de cele comise.

Mai mult, a declarat că între el și părțile vătămate sunt relații civile, această afirmație urmând a fi apreciată critic în condițiile în care inculpatul nu a recunoscut obligația de a restitui împrumutul.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2015, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. Instanța de apel a reținut că, nu există temei de a da o nouă apreciere probelor, fiind solidară concluziilor primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare a inculpatului în baza art. 190 alin. (5) Cod penal. Argumentele apărării sunt neîntemeiate și combătute prin probele prezentate de procuror în sprijinul învinuirii, relevate și analizate în sentință. În speță, nu există raporturi juridice civile, acțiunile inculpatului fiind plasate sub incidența legii penale.

6. Împotriva hotărârilor nominalizate au declarat recursuri ordinare avocatul Radu S., în numele inculpatului și avocatul Stratan Ig., în numele părților vătămate Sîrbu V. și Iacob Ig., care au solicitat:

- *avocatul Radu S.*, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 11), 14) Cod de procedură penală, casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare a inculpatului din lipsa faptului infracțiunii.

În motivarea recursului declarat, avocatul a invocat argumente similare celor indicate anterior în apel (*descrie în pact. 3 al prezentei decizii*), suplimentar menționând că, prin hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2015, s-a declarat neconstituțional art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală, iar anume această normă a stat la baza acțiunilor ilegale ale Procuraturii Strășeni și la baza hotărârilor instanțelor de judecată din prezenta cauză.

Tragerea inculpatului la răspundere penală în prezența unor hotărâri neanulate de neîncepere a urmăririi penale și de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații este o încălcare gravă a drepturilor omului, așa cum CtEDO interzice tragerea la răspundere de câteva ori a aceleiași persoane pentru aceeași faptă.

În hotărârile instanței de fond și de apel, nu sunt indicate argumentele apărării, respectiv nici aprecierea lor juridică.

Conform art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

La fel, potrivit pct. 5 al Recomandării CSJ nr. 53 „Cu privire la procedura de examinare a apelului conform modificărilor și completărilor din Codul de procedură penală, introduse prin Legea nr. 66 din 05 aprilie 2012, MO 155-159/27.07.2012, în vigoare la 27.10.2012”.

La soluționarea apelului în cauză, declarațiile respective nu s-au dat citirii.

Conform art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță, dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Astfel, decizia instanței de apel este una nelegitimă și urmează a fi casată, deoarece concluziile sale nu au fost întemeiate pe probele cercetate în ședința de judecată.

În conjunctura dreptului penal al RM, nu există nici un obstacol pentru a considera că dobândirea ilicită a dreptului asupra bunurilor străine, constituie una din modalitățile faptice ale infracțiunilor prevăzute de art. 186 Cod penal, întrucât dreptul asupra bunurilor străine poate să reprezinte obiectul material al infracțiunilor prevăzute la art. 196 Cod penal. Cum în art. 196 Cod penal, nu se utilizează noțiunile „bun” și „dreptul asupra bunului” nu există piedici de ordin

terminologic de a susține oportunitatea aplicării art. 196 Cod penal. În ipoteza dobândirii ilicite a dreptului asupra bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

- *avocatul Stratan Ig.*, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, casarea parțială a acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 15 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

În motivarea recursului declarat, recurentul a indicat, că instanțele au ignorat cerințele art. 75 Cod penal, de individualizare a pedepsei, precum și prevederile art. 78 alin. (3) Cod penal, care reglementează efectele circumstanțelor atenuante și agravante, și a aplicat inculpatului o pedeapsă nemotivat de blândă, cu toate că acesta nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate și nu se căiește de cele comise.

Mai mult, a declarat că între el și părțile vătămate sunt relații civile, această afirmație însă urmând a fi apreciată critic în condițiile în care inculpatul nu a recunoscut obligația de a restitui împrumutul.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 mai 2016, au fost admise recursurile ordinare declarate, casată total decizia instanței de apel și dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

8. În motivarea deciziei adoptate instanța de recurs a menționat că, instanța de a fond în pofida prevederilor art. 101 alin. (1) și (4), 384 alin. (3), 385 alin. (1) pct. 1), 2), 394 alin. (1) pct. 1) și 2), 397 Cod de procedură penală, nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în rechizitoriu. Nu a motivat în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea probelor administrate și motivele pentru care a respins probele apărării.

De asemenea, instanța de recurs a mai menționat că, instanța nu s-a pronunțat în genere, iar în unele cazuri evaziv și neclar, asupra tuturor argumentelor apărării, în raport cu prescripțiile de drept procedural și material ce reglementează măsurile procesuale contestate de apărare. În special, instanța nu s-a pronunțat asupra cererii reclamantului Sîrbu V. de chemare în judecată a pârâtului Timuș N., întemeiată pe contractul de împrumut din 01.11.2009 și cel adițional din 01.01.2010, a sumei de 6 000 euro contra dobânzii lunare de 7,5 %, privind încasarea restanței de 4 500 euro, (deoarece Timuș N. i-a restituit doar 1 500 euro), dobânzii lunare de 751 euro și a dobânzii de întârziere de 381,46 euro, cât și a hotărârii irevocabile a Judecătoriei Strășeni, din 02.08.2012, prin care cererea a fost admisă integral; asupra ordonanței Procurorului raionului Strășeni, Al-dru Rața, din 28.05.2012, privind anularea ordonanței de încetare a urmăririi

penale din 23.09.2011 și reluarea urmăririi penale, procurorul urmând să motiveze, care fapte noi sau recent descoperite au apărut, care viciu fundamental în cadrul urmăririi penale precedente a afectat hotărârea respectivă, iar prin hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2015 s-a declarat neconstituțional alin. (1) art. 287 Cod de procedură penală; asupra rezoluției Comisarului CRP Strășeni din 15.02.2011 de aprobare a concluziei din 15.02.2011, pe marginea examinării plângerii din 14.01.2011 a lui Sârbu V., întocmită de căpitanul Constantin M., potrivit căreia nu există semne componente de infracțiune și cererea dată urmează a fi depusă în judecată, în procedură contencioasă, iar verificarea cererii urmează a fi încetată; asupra rezoluției Comisarului CRP Strășeni din 03.06.2011 de aprobare a încheierii pe marginea examinării plângerii lui Iacob Ig. din 27.05.2011, întocmită de locotenentul major Taran N., că cele declarate de Iacob Ig. nu și-au găsit confirmare, cazul nu ține de competența Poliției și i se recomandă, să se adreseze în judecată, iar precăutarea cazului trebuie de încetat, la dosar lipsind careva ordonanțe, potrivit art. 255 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care aceste acte ar fi fost anulate; asupra ordonanței procurorului raionului din 01.06.2012, despre anularea ordonanței din 27.10.2011 de refuz în pornirea urmăririi penale pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, cu pornirea urmăririi penale în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, procurorul urmând să motiveze, care fapte noi sau recent descoperite au apărut, care viciu fundamental în cadrul urmăririi penale precedente a afectat hotărârea respectivă; asupra invocării raporturilor civile, cât și a opiniei că în conjunctura dreptului penal nu există nici un obstacol pentru a considera că dobândirea ilicită a dreptului asupra bunurilor străine constituie una din modalitățile faptice ale infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, întrucât dreptul asupra bunurilor străine poate să reprezinte obiectul imaterial al infracțiunilor prevăzute de art. 196 Cod penal.

Or, menționarea la general că: *„apreciind în ansamblu cumulul de probe administrate la faza urmăririi penale, care au fost cercetate și analizate minuțios în cadrul ședinței de judecată, călăuzindu-se de lege, instanța de judecată consideră că, vinovăția inculpatului Timuș N. se dovedește pe deplin, iar nerecunoașterea vinovăției de către acestea, instanța de judecată o apreciază ca un mijloc de apărare și o metodă de eschivare de la pedeapsa penală”*, nu conține o analiză întemeiată pe prescripțiile concrete din normele de drept vizate, pe jurisprudența națională și a CtEDO, coroborate cu circumstanțele precise invocate de apărare, inclusiv cu conținutul actelor procedurale criticate. Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile legale și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motivele legale pe care se întemeiază soluția.

Totodată, instanța de recurs a conchis că, instanța de apel la examinarea prezentei cauze nu a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), (6), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, nu a reacționat în modul prevăzut de lege

asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal.

Astfel, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelurile declarate, întemeindu-și concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi probele scrise (*f.d. 28, 29, 51, 57-59, 134, 204, 205, 206, v. I*).

Prin urmare, ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția. Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept pe care urma să le constate în procedura prevăzută de lege și că recursurile ordinare sunt întemeiate.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmând să țină cont de împrejurările expuse, să înlătore erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către avocatul Sîrbu V. în numele părților vătămate, iar cel declarat de către avocatul Radu S. în numele inculpatului, admis, fiind dispusă casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal cu privire la învinuirea lui Timuș N. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, a fost încetat din motiv că există o hotărâre în privința aceleiași persoane, cu privire la aceleași acuzații.

10. Instanța de apel a reținut că, prima instanță în pofida temeiurilor de încetare a procesului penal și anume existența unor hotărâri de încetare a examinării plângerilor părților vătămate pe motivul existenței unor relații civile, de încetare și de refuz în pornirea urmăririi penale în privința lui Timuș N. ca urmare a încălcării dreptului inculpatului de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă a emis o sentință de condamnare în privința inculpatului.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, în cauza dată și-au găsit reflectare erorile de drept invocate de partea apărării care afectează soluția instanței de fond, care pripit, fără a le reține, incorect a pronunțat o sentință de condamnare, fiind în situația când acesta a fost urmărit de mai multe ori pentru aceeași faptă și menținut în calitate de bănuït cu încălcarea termenului prevăzut de lege astfel fiind încălcate esențial drepturile inculpatului garantate atât de Constituția RM, CoEDO, cât și de Codul de procedură penală, iar această încălcare de lege echivalează cu o eroare judiciară, ceea ce atrage casarea actului de dispoziție a primei instanțe.

Instanța de apel a reținut că, potrivit hotărârii Curții Constituționale din 14.05.2015, a fost declarată drept neconstituțională dispoziția art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală, care a stat la baza emiterii ordonanței Procurorului raionului Strășeni, Al-dru Rața, din 28.05.2012 de reluare a urmăririi penale în privința lui Timuș N.

Potrivit art. 7 alin. (6) Cod de procedură penală, hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sânt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

Conform art. 251 alin. (1) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decît prin anularea aceluia act.

Nulitatea prevăzută în alin. (2) nu se înlătură în niciun mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părți, și se i-a în considerare de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.

Instanța de apel a constatat că ordonanța Procurorului raionului Strășeni, Al-dru Rața, din 28.05.2012 de reluare a urmăririi penale în privința lui Timuș N. este lovită de nulitate, deoarece odată ce în privința persoanei a fost încetată urmărirea penală în mod corect, aceasta nu poate fi pusă repetat sub urmărire penală. În acest context, urmează a fi menționat că ordonanța de încetare a urmăririi penale emise în privința lui Timuș N. la 23.09.2011, nu a fost contestate de nimeni, în virtutea prevederii art. 313 Cod de procedură penală.

Or, concluzia făcută din ordonanța Procurorului raionului Strășeni, din 28.05.2012 prin faptul că *„organul de urmărire penală nu a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei, nu a administrat pe dosar toate probele pertinente, concludente și suficiente”*, încalcă dreptul de a nu fi urmărit sau judecat de mai multe ori pentru una și aceeași faptă, reglementat de art. 4 Protocolul 7 CoEDO.

Totodată, instanța de apel a notat că, la 04.05.2011 prin ordonanța ofițerului de urmărire penală a CPR Strășeni, Gh. Ursu, a fost pornită urmărirea penală în privința lui Timuș N. în baza art. 190 alin.(5) Cod penal, fără a fi anulată concluzia privitor la rezultatele în urma verificării cererii (plângerii) din 14.01.2011, emisă de către Insp.S.P.C. a CPR Strășeni, căpitan de poliție, Constantin M. și aprobată de către Comisarul CPR Strășeni la 15.02.2011.

Ca urmare, instanța de apel a conchis că, în privința inculpatului, s-a pornit urmărirea penală în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor lui Sîrbu V. în prezența existenței unei hotărâri neanulate.

În același context, instanța de apel a notat că, pe episodul privind dobândirea ilicită de către Timuș N., a bunurilor părții vătămate Iacob Ig. prin înșelăciune și abuz de încredere în condițiile existenței unei hotărâri neanulate (încheierea privitor la rezultatele în urma verificării cererii, informației REI-2 din 13.06.2016, emisă de către OOS a sectorului de poliție or. Strășeni, Taran N.), la data de 01.06.2012, s-a pornit urmărirea penală în privința acestuia în baza art. 190 alin. (4) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a reținut că, ordonanța Procurorului raionului Strășeni, Al-dru Rața, din 01.06.2012 prin care s-a anulat ordonanța de refuz în pornirea urmării penale din data de 27.10.2011, este ilegală.

Or, în virtutea art. 274 alin. (7) Cod de procedură penală, dacă ulterior se constată că nu a existat sau că a dispărut circumstanța pe care se baza propunerea de a refuza începerea urmării penale, procurorul anulează ordonanța pe care a emis-o și dispune începerea urmării penale.

În actul de procedură sus indicat este precizat faptul că, „ ... nu s-au verificat sub toate aspectele complet și obiectiv toate circumstanțele cauzei, în special nu au fost apreciate juridic corect acțiunile cet. Timuș Nicolae”.

Ca urmare, instanța de apel a reiterat că, în opinia CtEDO, simpla părere că investigațiile într-o anumită cauză ar fi fost „incomplete și neobiective”, nu poate, în sine, în absența unor erori jurisdicționale, încălcări grave ale procedurii de judecată sau abuzuri de putere, să releve erori în aplicarea dreptului material sau din ale motive considerabile care decurg din interesele justiției să indice prezența unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente (*cauza Radchikov vs. Rusia, par. 48*).

Astfel, reclamantul ar fi cel care va suporta consecințele omisiunilor autorităților în cadrul investigațiilor prealabile, iar simpla afirmație despre o deficiență sau omisiune în cadrul anchetei, deși minoră și nesemnificativă, ar crea o posibilitate nelimitată pentru organele de urmărire penală să comită un abuz de natură procedurală prin solicitarea redeschiderii procedurilor finalizate.

În acest context, instanța de apel a reținut că, omisiunile sau erorile organului de urmărire penală urmează să fie suportate de către stat, iar corectarea acestora nu trebuie să fie pusă în sarcina persoanei în cauză.

Raționând prin prisma circumstanțelor citate supra, instanța de apel a conchis asupra ilegalității și ca urmare a nulității ordonanței Procurorului raionului Strășeni, Al-dru Rața, din 01.06.2012.

În acest sens, instanța de apel a considerat incorectă soluția pronunțată de către prima instanță de condamnare a lui Timuș N. în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, în prezența unor hotărâri neanulate de încetare a urmării penale și de refuz în pornirea urmării penale.

Referitor la solicitarea avocatului în numele inculpatului Timuș N., privind achitarea acestuia, învinuit în baza art. 190 alin. (5) Cod penal și motivele

invocate în cererea de apel asupra nevinovăției acestuia, instanța de apel nu s-a expus, dat fiind faptul că în cauza penală pe faptul dobândirii ilicite de la părțile vătămate, Iacob Ig. și Sîrbu V. a unor sume de bani prin înșelăciune sau abuz de încredere există un act cu caracter definitiv și executoriu asupra învinuirii aduse lui Timuș N.

Din considerentele enunțate supra, instanța de apel a respins alegațiile avocatul Stratan Ig. cu referire la individualizarea incorectă a pedepsei aplicate în privința inculpatului de către instanța de fond și anume, existența unor hotărâri definitive pe aceleași fapte de care a fost învinuit și condamnat în prezenta cauză penală.

11. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar procurorul, care, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, menționând în acest sens că, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Astfel, în argumentarea soluției adoptate, instanța de apel, în partea descriptivă a deciziei, face referire la învinuirea lui Timuș N., *în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal* și analizează probele, însă de fapt, în pct. 94. din decizia vizată și în partea dispozitivului deciziei, instanța de apel indică la *art. 190 alin. (5) Cod de procedură penală* și dispune încetarea procesului penal în privința lui Timuș N., făcând referire la norma art. 190 din Codul de procedură penală.

Ca urmare, în speță, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Instanța de apel greșit a reținut că, ordonanțele emise de către Procurorul raionului Strășeni, Al-dru Rața, privind reluarea urmăririi penale și anularea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale contravin prevederilor art. 21 din Constituția RM, art. 4 Protocolul 7 al CoEDO, art. 7 alin. (2) Cod penal, art. 22 alin. (2), 287 alin. (4) Cod de procedură penală.

Raportând prevederile menționate supra la actele cauzei, instanța de apel a indicat că, reieșind din ordonanța Procurorului raionului Strășeni, Al-dru Rața, din 28.05.2012, temei pentru redeschiderea procesului penal în privința lui Timuș N. a servit faptul că *„organul de urmărire penală nu a audiat în calitate de martor cet. Mura Șt. pentru care învinuitul pretinde că a luat cu împrumut mijloacele bănești de la partea vătămată, Sîrbu V., nu a fost efectuată confruntarea dintre partea vătămată, Sîrbu V. și învinuitul, Timuș N., pentru înlăturarea divergențelor dintre declarațiile acestora și în special nu au fost verificate existența altor cazuri unde învinuitul, Timuș N., ar fi fost implicat la însușirea mijloacelor bănești prin astfel de modalități”*.

În plus, s-a indicat că, *„organul de urmărire penală nu a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a*

circumstanțelor cauzei, nu a administrat pe dosar toate probele pertinente, concludente și suficiente”.

Astfel, pentru a trage la răspundere penală persoana vinovată, a fost anulată ordonanța procurorului în Procuratura r-lui Strășeni, Șendrea N., s-a încetat urmărirea penală pe cauza penală în privința învinuitului, Timuș N., din motiv că nu există faptul infracțiunii.

În acest context, potrivit dispoziției art. 6 a hotărârii Curții Constituționale nr. 26 din 23.11.2010, cu privire la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 63 alin. (2) Cod de procedură penală, principiul constituțional de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă impune în linii mari autorităților publice competente nu numai interdicția de a judeca repetat persoana, dar și interdicția de a fi urmărit de mai multe ori pentru aceeași faptă. Totodată, Curtea Constituțională a statuat că pentru a nu transforma dreptul de a nu fi urmărit sau judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă într-un drept absolut, ceea ce ar împiedica descoperirea infracțiunilor, sistemele de drept, inclusiv Convenția, au reglementat expres derogările admisibile. Aceste derogări oferă organelor de urmărire penală posibilitatea de a relua urmărirea și sunt formulate, în termeni aproape identici, în art. 22 și 287 Cod de procedură penală, precum și în art. 4 din Protocolul nr. 7 la Convenție, potrivit căroră, reluarea urmăririi penale se admite doar dacă, apar fapte noi, ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

Prin urmare, reieșind din textul ordonanței Procurorului raionului Strășeni, Al-dru Rața, din 28.05.2012 de reluare a urmăririi penale în privința lui Timuș N. menționate supra, instanța de apel a atestat că, la caz, nu au fost constatate careva circumstanțe noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental, care ar fi condiționat reluarea urmăririi penale în cauza dată. Or, din conținutul ordonanței Procurorului raionului Strășeni, din 28.05.2012 rezultă că, ca temei de reluare a urmăririi penale a servit omisiunile organului de urmărire penale în efectuarea cărorva acțiuni de urmărire penală, fapte care nu se atribuie nici la fapte noi ori recent descoperite și nici la capitolul viciu fundamental.

La fel, instanța de apel a reținut că, potrivit hotărârii Curții Constituționale din 14.05.2015, a fost declarată drept neconstituțională dispoziția art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală, care a stat la baza emiterii ordonanței Procurorului raionului Strășeni, din 28.05.2012, de reluare a urmăririi penale în privința lui Timuș N. Instanța de apel a notat că, la 04.05.2011, prin prdonanța ofițerului de urmărire penală a CPR Strășeni, Gh. Ursu, a fost pornită urmărirea penală în privința lui Timuș N. în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, fără a fi anulată concluzia privitor la rezultatele în urma verificării cererii (plângerii) din

14.01.2011, emisă de Insp.S.P.C. a CPR Strășeni, căpitan de poliție, Constantin M. și aprobată de Comisarul CPR Strășeni la 15.02.2011.

Ca urmare, instanța de apel a conchis că, în privința inculpatului, Timuș N., s-a pornit urmărirea penală în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor lui Sîrbu V. în prezența existenței unei hotărâri neanulate.

În același context, instanța de apel a notat că, pe episodul privind dobândirea ilicită de către inculpatul Timuș N., a bunurilor părții vătămate, Iacob Ig., prin înșelăciune și abuz de încredere în condițiile existenței unei hotărâri neanulate (încheierea privitor la rezultatele în urma verificării cererii, informației REI-2 din data de 13.06.2016 emisă de OOS a sectorului de poliție or. Strășeni, Taran N.), la 01.06.2012, s-a pornit urmărirea penală în privința acestuia în baza art. 190 alin. (4) Cod penal.

Totodată, instanța de apel eronat a reținut că, ordonanța Procurorului raionului Strășeni, din 01.06.2012, prin care s-a anulat Ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale din 27.10.2011, este ilegală.

Hotărârea adoptată de către instanța de apel este contrară și prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind una neîntemeiată.

Verificând probele pe dosar, invocate de către instanța de apel în motivarea soluției dispuse, ultima le-a dat o apreciere greșită, fără a ține cont atât de norma materială cât și cea procedurală.

Toate probele care au fost administrate de către partea acuzării au fost acumulate legal și sunt admisibile, însă, instanța de apel le-a dat o apreciere incorectă și nu le-a apreciat multilateral și obiectiv, care în ansamblu dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunilor imputate.

Inculpatul în ședința de judecată în instanța de apel, nu s-a prezentat, fiind anunțat în căutare.

Instanța de apel a încălcat și cerințele art. 394 alin. (4) Cod de procedură penală, conform cărora, partea descriptivă a sentinței de încetare trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal.

12. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, sau cercetează suplimentar probele

administrare în instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și poate administra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauzei în ordine de apel.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 18.05.2015, *Timuș N. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.*

Contrar, instanța de apel, prin decizia din 21.12.2016 a dispus casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care *procesul penal cu privire la învinuirea lui Timuș N., a fost încetat din motiv că, există o hotărâre în privința aceleiași persoane cu privire la aceleași acuzații, fiind reținut în acest sens că, "(...) în privința inculpatului, Timuș N., s-a pornit urmărirea penală în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor lui Sîrbu V. în prezența existenței unei hotărâri neanulate.*

Totodată, instanța de apel a mai reținut că, *"(...) pe episodul privind dobândirea ilicită de către inculpatul Timuș N., a bunurilor părții vătămate, Iacob Ig., prin înșelăciune și abuz de încredere în condițiile existenței unei hotărâri neanulate (încheierea privitor la rezultatele în urma verificării cererii, informației REI-2 din data de 13.06.2016 emisă de OOS a sectorului de poliție or. Strășeni, Taran N.), la data de 01.06.2012, s-a pornit urmărirea penală în privința acestuia în baza art. 190 alin. (4) Cod penal".*

Colegiul penal lărgit consideră pripite concluziile instanței de apel, prin care s-a considerat ca fiind incorectă soluția primei instanțe, în sensul condamnării lui Timuș N. în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, în prezența unor hotărâri neanulate de încetare a urmăririi penale și de refuz în pornirea urmăririi penale.

În acest sens, Colegiul penal consideră că instanța de apel a omis de a da o apreciere corespunzătoare materialelor cauzei, în lumina faptului că dispozițiile

”hotărârilor” adoptate de către Organul de urmărire penală, la care face trimitere instanța de apel, nu guvernează situația de fapt. În speță nefiind întru totul incidentă *autoritatea de lucru judecat*, care este considerat un principiu, exprimat prin *non bis in idem*.

12.1. Așadar, raportând prevederea menționată supra la actele cauzei se constată că, potrivit concluziei privitor la rezultatele în urma verificării cererii (plângerii) din 14.01.2011, emisă de către Insp.S.P.C. a CP Strășeni, căpitan de poliție, Constantin M. și aprobată de către comisarul CP Strășeni la 15.02.2011, s-a dispus încetarea verificării cererii în cauză deoarece nu există semnele componentei de infracțiune, cererea urmând a fi depusă în instanța de judecată, în procedură contencioasă (vol. I, f.d. 11)

La 13.04.2011, partea vătămată, Sîrbu V. a depus o plângere în cadrul Procuraturii r-lui Strășeni, prin care a solicitat verificarea materialelor nr. 20113300190 și pornirea urmăririi penale în privința lui Timuș N. în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, pe faptul sustragerii prin escrocherie a sumei de 6 000 euro (vol. I, f.d. 7,8).

Prin scrisoarea nr. 1572 din 19.04.2011, Procurorul r-lui Strășeni, Rața Al-dru, a expediat pentru înregistrare în R-1 și organizarea examinării în baza art. 274 Cod de procedură penală, materialul R-2 20113300190 și plângerea lui Sîrbu V. (vol. I, f.d. 9).

La 27.04.2011, partea vătămată, Sîrbu V., a mai depus o plângere împotriva lui Timuș N. pe faptul dobândirii de la acesta a sumei în mărime de 6 000 euro (vol. I, f.d. 6).

Ca urmare, prin ordonanța ofițerului de urmărire penală a CPR Strășeni din 04.05.2011, Ursu Gh., a fost pornită urmărirea penală în privința lui Timuș N. în baza art. 190 alin. (5) Cod penal (vol. I, f.d. 1).

Prin ordonanța procurorului în Procuratura r-lui Strășeni din 28.07.2011, Șendrea N., Timuș N. a fost pus sub învinuire în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, pe faptul însușirii de la Sîrbu V. a sumei de 6 000 euro (vol. I, f.d. 81).

Prin ordonanța procurorului Procuraturii r-lui Strășeni, Șendrea N., din 23.09.2011, s-a încetat urmărirea penală în privința învinuitului, Timuș N., *din motiv că nu există faptul infracțiunii* (vol. I, f.d. 109-111).

Ulterior, prin prdonanța procurorului r-lui Strășeni, Rața Al-dru, din 28.05.2012, a fost dispus anularea ordonanței de încetare a urmăririi penale emisă la 23.09.2011, cu reluarea urmăririi penale (vol. I, f.d. 118).

12.2. Totodată, Colegiul penal reține că, la 31.05.2011, în adresa Procuraturii r-lui Strășeni, Iacob Ig., a depus o cerere înregistrată în Registrul de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni la 02.06.2011, în care a solicitat tragerea la răspundere a lui Timuș N. pentru faptul nerambursării împrumutului luat de la acesta în sumă de 7 000 euro (vol. I, f.d. 150, 151).

Prin încheierea privitor la rezultatele în urma verificării cererii, informației REI-2 din 13.06.2011 emisă de OOS a sectorului de poliție or. Strășeni, Taran N., s-a încetat verificare de mai departe a plângerii cet. Iacob Ig. deoarece cazul dat nu ține de competența organelor de urmărire penale, fiindu-i recomandat să se adreseze în procedură contencioasă în instanța de judecată (vol. I, f.d. 149).

Prin răspunsul procurorului r-lui Strășeni, Rața Al-dru, din 10.10.2011, s-a indicat că plângerea părții vătămate, urmează a fi înregistrată în REI-1 pentru examinare în ordinea art. 274 Cod de procedură penală (vol. I, f.d. 147).

Ca urmare, prin ordonanța procurorului în Procuratura r-lui Strășeni, Tețcu I., din 27.10.2011, s-a refuzat în pornirea urmăririi penale, privind oferirea cu împrumut a sumei de 7 000 euro, de către Iacob Ig. din motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii (vol. I, f.d. 162, 163).

În motivarea ordonanței sus enunțate s-a indicat că, soluționarea litigiului dintre Iacob Ig. și Timuș N. urmează a fi efectuat pe cale amiabilă sau prin intermediul instanței (vol. I, f.d. 162, 163).

Prin ordonanța procurorului r-lui Strășeni, Rața Al-dru, din 01.06.2012, a fost dispusă anularea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 27.10.2011 și s-a pornit urmărirea penală în baza art. 190 alin. (4) Cod penal (vol. I, f.d. 123).

12.3. Prin ordonanța procurorului în Procuratura r-lui Strășeni, Șendrea N. din 24.08.2012, a fost dispusă conexarea la cauza penală nr. 2011330184, a cauzei penale nr. 201233243, într-o procedură unică, cu conferirea cauzei penale a numărului de ordine - 2011330184 (vol. I, f.d. 141).

Prin ordonanța procurorului în Procuratura r-lui Strășeni, Șendrea N. din 24.08.2012, Timuș N. a fost pus sub învinuire, incriminându-se săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal (vol. I, f.d. 215).

12.4. Analizând ordonanțele sus menționate, Colegiul penal constată că, ordonanța procurorului r-lui Strășeni, Rața Al-dru, din 28.05.2012, prin care s-a dispus anularea ordonanței de încetare a urmăririi penale, emisă la 23.09.2011, cu reluarea urmăririi penale pe episodul însușirii sumelor bănești de la Sîrbu V., contravin prevederilor art. 6 pct. 44), art. 22 alin. (2), 287 alin. (4) Cod de procedură penală, art. 4 Protocolul 7 al CoEDO și art. 7 alin. (2) Cod penal, deoarece, reieșind din textul ordonanței din 28.05.2012, în privința lui Timuș N., Colegiul penal atestă că, la caz, nu au fost constatate careva circumstanțe noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental, care ar fi condiționat reluarea urmăririi penale în cauza dată pe episodul menționat, astfel persoana în cauză, a "beneficiat" de o repetare a urmăririlor, iar principiul *non bis in idem* consacrat în art. 4 din Protocolul nr. 7, vizează și cazul dublelor urmăriri (*cauza Franz Fisher vs Austria*).

Or, potrivit jurisprudenței CtEDO, după ce s-a închis definitiv o procedură penală, „*chiar și simpla formulare a unor bănuieli cu privire la nevinovăția unei*

persoane este nelegală,, (cauza Asan Rushiti vs Austria din 21.03.2000, cauza Vostic vs. Austria din 17.10.2002).

12.5. Totodată, Colegiul penal reține ca fiind eronată concluzia instanței de apel cu referire la încetarea urmăririi penale pe episodul privind dobândirea ilicită de către inculpatul, Timuș N., a bunurilor părții vătămate, Iacob Ig. prin înșelăciune și abuz de încredere, în condițiile existenței unei hotărâri neanulate (încheierea privitor la rezultatele în urma verificării cererii, informației REI-2 din 13.06.2016, emisă de OOS a sectorului de poliție or. Strășeni, Taran N., f.d. 149, vol. I), or, încheierea menționată, nu poate fi interpretată ca circumstanță care exclude urmărirea penală, în sensul prevederilor art. 275 pct. 8), 9) Cod de procedură penală.

Astfel, pe episodul menționat, Colegiul penal conchide că, nu a avut loc încălcarea prevederilor art. 22, 63, 287 alin. (4) Cod de procedură penală, or, încheierea emisă de către OOS a sectorului de poliție or. Strășeni locotenent major de poliție, Taran N., nu reprezintă un act procedural și nu produce careva consecințe juridice, fiind distinctă de situația descrisă de legiuitor în art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, concluzia instanțe de apel este incorectă în ce privește încetarea procesului penal în privința lui Timuș N. pe faptul dobândirii ilicite a bunurilor prin abuz de încredere și înșelăciune de la partea vătămată Iacob Ig., pe motiv că există o hotărâre neanulată.

Generalizând cele menționate mai sus, instanța de recurs constată că, în speță, instanța de apel și-a motivat insuficient decizia pronunțată și aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar argumentele acuzatorului de stat referitor la faptul că instanța de apel nu a îndeplinit cerințele stipulate în prevederile art. 101, 394 alin. (4), 414 Cod de procedură penală, nu a soluționat și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și-au găsit confirmare.

Așadar, Colegiul constată, că la examinarea cauzei, instanța de apel nu a respectat cerințele de judecare a apelului prevăzute în art. 414 Cod de procedură penală, precum și nu a ținut cont de dispozițiile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, prin urmare temeiul invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, persistă în cauză.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor

invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, argumentându-și clar concluziile în decizia adoptată.

13. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui *Timuș Nicolae* și dispune rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată integral la 27 iulie 2017.

Președinte
Judecătorii

Petru Ursache
Constantin Alerguș
Vladimir Timofti
Nadejda Toma
Petru Moraru